

TUNNE LAPSESI OIKEUDET!

Jos hän joutuu oikeuteen

Yhteisrahoitetaan Euroopan unionin oikeusalan ohjelmasta

Tämä esite on luotu projektissa

Child-Friendly JT

Alaikäisten oikeus tietojen saamiseen, kääntämiseen ja tulkaukseen rikosoikeudellisessa menettelyssä. Lapsiystävällisten työkalujen kehittäminen
JUST-AG-2016-06-760674

Euroopan komission tuki tämän julkaisun tuottamiseen ei tarkoita sitä, että sisältö, joka kuvastaa pelkästään tekijöiden näkemyksiä, saa kannatusta, eikä komissiota voida saattaa vastuuseen niiden sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

1 OIKEUS TIEDOIHIN

Lapsellasi on oikeus saada tietoja selvällä ja yksinkertaisella tavalla siitä:

- Mistä rikoksesta häntä syytetään.
- Millä tavalla hänen uskotaan osallistuneen rikokseen.
- Mitä hänen oikeutensa ovat.
- Miten rikosoikeudellinen menettely toimii.
- Ketkä osallistuvat rikosoikeudelliseen menettelyyn.

Jos on jotakin, mitä hän ei ymmärrä, hän voi kysyä.

2 OIKEUS KÄÄNTÄMISEEN JA TULKKAUKSEEN

Lapsellasi on oikeus kääntämiseen ja tulkkaukseen. Tämä tarkoittaa, että jos oikeudessa työskentelevät henkilöt puhuvat kielitä, jota lapsesi ei ymmärrä, hänellä on oikeus saada ammattilainen auttamaan häntä ymmärtämään, mitä sanotaan ja kääntämään tarkeit asiakirjat hänelle.

Ammattitapana on hankittava myös, jos lapsellasi on näkö- tai puhevaikeuksia. Hänelle voidaan esimerkiksi etsiä henkilö, joka osaa viittomakielitä tai pystyy tuottamaan asiakirjoja pistekirjoituksella.

TUNNE LAPSESI OIKEUDET!

Jos hän joutuu oikeuteen

Jos oikeusviranomaiset epäilevät tai uskovat, että lapsesi on syyllistynyt rikokseen ja aloittavat rikosoikeudellisen menettelyn häntä vastaan, lapsellasi on **oikeus saada selvät ja yksityiskohtaiset tiedot oikeuksistaan**. Voit auttaa lastasi ymmärtämään ne.

Seuraava esite selittää sinulle nämä oikeudet

OIKEUSISTUIN JA TUOMIOISTUIN

Nämä ovat paikkoja, joissa riitapaukset ratkaistaan.

SYYTTÄJÄT

He ovat yleisiä puolustajia. He toimivat kansalaisten puolesta silloin, kun on tapahtunut rikos. Heidän tehtävänsä on etsiä todisteet rikoksesta ja todistaa, kuka sen teki.

TUOMARIT TAI RAUHANTUOMARIT

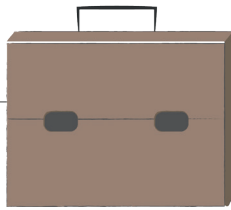
He ovat henkilöitä, jotka tekevät ratkaisun oikeusprosessissa. Valtio antaa heille valtuuden toimia tuomarina, julistaa tuomioita ja varmistaa, että ne pannaan täytäntöön.

He ovat henkilöitä, jotka työskentelevät oikeusistuimissa tai tuomioistuimissa kuten tuomareita, rauhantuumareita ja syyttäjiä.

KETKÄ OVAT OIKEUSVIRANOMAISIA?

LASTEN OIKEUKSIA KOSKEVA ILMOITUS HEIDÄN ÄIDEILLEEN, ISILLEEN TAI LAILLISILLE HUOLTAJILLEEN SELITETTYNÄ

3 OIKEUS ASIANAJAJAAN

Lapsellasi on oikeus saada asianajaja puolustamaan häntä. Hän voi pyytää tapaamista asianajajan kanssa, johon luottaa. Jos hänellä ei ole asianajajaa ja seuraamuksena voi olla lapsen pidättäminen, hänelle täytyy osoittaa asianajaja ennen oikeusistuntoa. Tämä palvelu voi olla maksuton.

Tähän oikeuteen sisältyy myös:

- Hän voi keskustella asianajajansa kanssa neuvojen saamiseksi ennen kuin menee oikeuteen ja/tai ennen kuin oikeusviranomaiset kuulustelevat häntä.
- Hänen asianajajansa voi olla paikalla, kun oikeusviranomaiset kuulustelevat häntä, ja asianajaja voi puhua hänen puolustukseksi.
- Hänen asianajajansa voi olla paikalla tiettyjen tutkimusten aikana tai poliisin kerätessä tutkimusaineistoa.
- Kaikki heidän keskustelunsa ovat yksityisiä.

4 HÄNEN ÄITIINSÄ, ISÄNSÄ TAI LAILLISEN HUOLTAJANSÄ OIKEUS SAADA TIETOJA

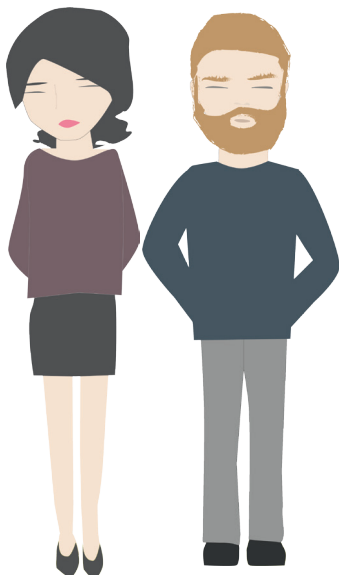
Lapsellasi on oikeus saada oikeusviranomaiset antamaan sinulle samat tiedot kuin hänelle itselleen. Sinulle tulee esimerkiksi kertoa, että hänen epäillään syyllistyneen rikokseen, mitkä hänen oikeutensa ovat, kuinka rikosoikeudellinen menettely toimii, ketkä siihen osallistuvat, vaiheet, jotka menettelyssä käydään läpi jne.

Joissakin tilanteissa ei ole lapsesi edun mukaista, että sinua informoidaan. Tällöin lapsi voi pyytää, että asiasta informoidaan jotakuta toista aikuista. Tällaisen aikuisen tulee olla viranomaisen hyväksymä.

5 LAPSEN ÄIDIN, ISÄN TAI LAILLISEN HUOLTAJAN OIKEUS OLLA LAPSEN SEURANA RIKOSOIKEUDELLISEN MENETTELYN AIKANA

Lapsellasi on oikeus saada sinut seurakseen koko rikosoikeudellisen menettelyn ajaksi. Esimerkiksi silloin, kun hänen on puhuttava tuomareille tai syyttäjille.

Joissakin tilanteissa ei ole lapsesi edun mukaista, että olet hänen seuranaan. Tällöin hän voi pyytää jotakuta toista aikuista olemaan seuranaan. Tällaisen aikuisen tulee olla viranomaisen hyväksymä.

6 OIKEUS HENKILÖKOHTAISEEN ARVIOINTIIN

Lapsellasi on oikeus henkilökohtaiseen arviointiin. Oikeudessa työskentelevät ammattilaiset kysyvät häneltä hänen perheestään, ystävistään, opinnoistaan jne.

Tämä arviointi suoritetaan, jotta oikeusviranomaiset saavat selville hänen henkilökohtaiset tarpeensa ja ryhtyvät toimenpiteisiin, jotka heidän käsityksensä mukaan ovat asianmukaiset lapsesi tapauksessa.

Yleensä arviointi tapahtuu menettelyn alussa ennen oikeudenkäyntiä.

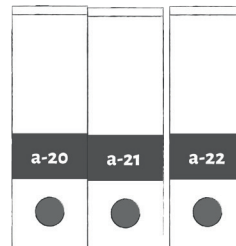
7 OIKEUS OLLA LÄSNÄ JA OSALLISTUA OIKEUDENKÄYNTIIN

Lapsellasi on oikeus olla läsnä ja osallistua oikeudenkäyntiin. Tämä tarkoittaa, että hän voi olla paikalla, kun oikeudenkäynti tapahtuu ja ilmaista mielipiteensä.

Jos lapsesi ei voi olla läsnä oikeudenkäynnissä, hänellä on oikeus pyytää uutta oikeudenkäyntiä tai pyytää toisenlaista oikeuskäsittelyä tietyissä tilanteissa.

8 OIKEUS KÄYTTÄÄ TAPAUKSEN AINEISTOA

Lapsellasi on oikeus käyttää tapaukseensa liittyviä asiakirjoja. Hänen asianajajallaan voi myös olla oikeus käyttää niitä.

9 LAPSEN OIKEUS YKSITYISYYDENSUOJAAN

Lapsellasi on oikeus yksityisyydensuojaan koko prosessin aikana. Oikeudenkäynti pidetään tavallisesti ilman yleisöä tai tuomari/oikeus voi päättää oikeudenkäynnin pidettäväksi ilman yleisöä.

Kuulustelujen tallenteita ei myöskään julkisteta. Tämä tarkoittaa, että ainoastaan lapsesi ja viranomaiset voivat katsoa ja kuunnella niitä.

10 VALITUSOIKEUS

Jos lapsesi on sitä mieltä, että hänen oikeuksiaan ei kunnioiteta, hän voi tehdä valituksen oikeusviranomaisille ja pyytää tehtyjen päätösten uudelleenarviointia.